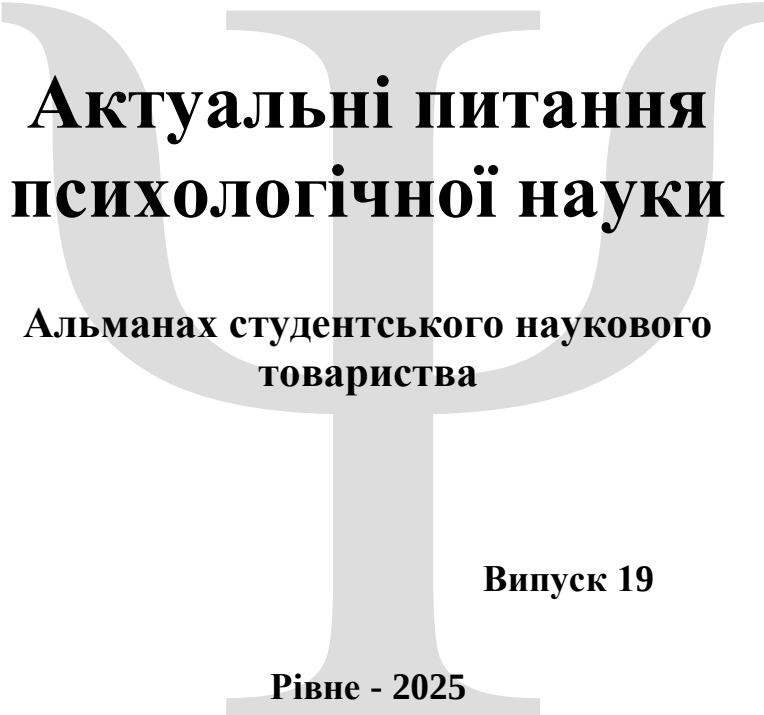




**Рівненський державний
гуманітарний університет**

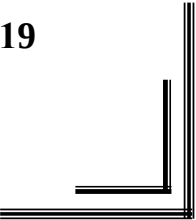


Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 19

Рівне - 2025



ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Вип. 19. Рівне: РДГУ, 2025. 118 с.

Головний редактор:

Олег Рудюк, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Наталія Михальчук, доктор психологічних наук, професор, професор, завідувач кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Главінська, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Віталій Павелків, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Олена Ставицька, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Сторож, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол від 22 грудня 2025 року, № 13)

ЗМІСТ

Бойчук Л. Вплив типу батьківського ставлення на формування особистості дітей дошкільного віку	5
Бойчук О. Психологічні особливості формування мотивації до навчання в підлітковому віці	8
Борисюк Д. Роль емоційного інтелекту у розвитку особистості	11
Гончарук О. Особливості образної пам'яті у підлітковому віці	16
Гордієнко В. Ціннісні орієнтації як чинник психологічної готовності військовослужбовців до професійної діяльності	19
Григорієва А. Особистісні чинники агресивної поведінки в юнацькому віці	23
Долинюк М. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	26
Єленець Ю. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	32
Жилка Н. Вплив типу батьківського ставлення на формування навчальної мотивації підлітків	35
Комар О. Вплив соціальних мереж на психічне здоров'я юнацької молоді	39
Кондратюк Н. Шляхи формування комунікативної компетенції медичних працівників	42
Кривко Н. Основні чинники психологічного благополуччя молоді в умовах війни	47
Марчук Д. Вплив тривожно-депресивного розладу на адаптивність військовослужбовців ЗСУ в період реабілітації	50
Мисько Я. Вплив порушення сну на психічний стан особистості	54
Мовчко О. Соціальні мережі як чинник розвитку депресивних станів	57
Мординська А. Психологічні методи впливу на стан стресу в юнацькому віці	62
Ольховик С. Вплив емоційного стану людини на увагу	64
Петровець А. Методи психокорекції емоційної сфери в юнацькому віці	67
Поліщук А. Роль тривожності у розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти в умовах війни	69
Попчук Д. Вплив емоційної сфери особистості на мотивацію діяльності	74

Праск А. Психологічні чинники психосоматичних розладів у молоді.....	77
Пустотіна С. Вплив корпоративної культури на рівень мотивації та задоволення роботою.....	79
Рачинська О. Особливості міжособистісних конфліктів в юнацькому віці	82
Романюк М. Психологія віральності контенту В Youtube	87
Ромашук К. Вплив травмівного досвіду на розвиток особистості підлітка.....	93
Сімончук Д. Особливості спілкування дітей молодшого шкільного віку	96
Сорокіна А. Використання арт-терапевтичних методів в роботі з військовими з ПТСР	99
Тодорович А. Психологічні особливості спілкування в юнацькому віці.....	102
Харчук Б. Особливості соціально-психологічної адаптації дітей, які постраждали від війни	105
Юшук А. Особливості дослідження депресивних станів у молоді	110
Янковська І. Психолого-педагогічні умови розвитку поведінкової і вольової саморегуляції у підлітковому віці	114

- стабільну групову підтримку;
- роботу командира;
- психологічну та фізичну підготовку;
- підтримку після стресових подій.

Список використаних джерел

1. Бочелюк В.Й. Психологічна готовність до управлінської діяльності в умовах проблемної ситуації. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: Зб. наук. праць*. Харків, 2003. Вип. 1 (5). С. 351-357.

2. Гринчук О.І. Психологічна готовність майбутніх офіцерів-психологів до професійної діяльності: основні критерії та показники. *Збірник наукових праць: психологія*. Івано-Франківськ: Вид-во ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018.

3. Овсянкіна Л. Ціннісні орієнтації особистості і проблеми модернізації сучасної української освіти. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2013. Вип. 3-4. С. 13-17.

ОСОБИСТІСНІ ЧИННИКИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Григорієва Анна, здобувачка ОС «магістр», 2 курс, РДГУ
Керівник: Рудюк О., кандидат психологічних наук, доцент

Сучасне суспільство переживає складні соціально-економічні трансформації, що істотно впливають на психологічний стан молодого покоління. У контексті постійних стресових впливів, невизначеності майбутнього та нестабільності соціальних зв'язків особливої актуальності набуває проблема агресивної поведінки в юнацькому віці. Агресія є одним із найскладніших соціально-психологічних феноменів, який виявляється у різних формах – від вербальної до фізичної, від внутрішньої напруженості до відвертого конфлікту. Вона є не лише показником особистісних деформацій, а й реакцією на деструктивний соціальний досвід, порушення міжособистісної взаємодії та внутрішньоособистісну дисгармонію.

Юнацький вік (приблизно 17-21 рік) є особливим періодом формування світогляду, самосвідомості, системи цінностей та поведінкових стратегій. У цей час особистість активно вибудовує власну ідентичність, прагне самоствердження, переживає суперечності між бажаннями і соціальними нормами, між реальними можливостями та ідеалами. Унаслідок цього юнаки та дівчата часто стикаються з внутрішніми конфліктами, що можуть проявлятися у вигляді агресивності, ворожості чи деструктивних форм самовираження. Саме тому дослідження особистісних чинників агресивної поведінки є надзвичайно важливим для розуміння закономірностей становлення особистості в юнацькому віці.

Проблема агресивності як особистісної характеристики досліджувалася багатьма науковцями. Серед зарубіжних авторів варто виокремити роботи А. Бандури, З. Фрейда, К. Лоренца, Е. Фромма, А. Баса, А. Даркі, які вивчали природу агресії, її мотиваційні механізми та соціальні детермінанти. В українській і російській психології значний внесок у розробку проблеми зробили Л. Карамушка, О. Донченко, І. Кононов, О. Реан, О. Чебикін, Г. Костюк, які аналізували агресію у контексті розвитку особистості, соціалізації та міжособистісної взаємодії. Проте недостатньо вивченими залишаються питання взаємозв'язку рівня агресивності з особистісними рисами, емоційними станами, самооцінкою, рівнем емпатії та тривожності у юнацькому віці.

Мета полягає в обґрунтуванні взаємозв'язку рівня агресивності особистості з особистісними рисами в юнацькому віці.

Дослідження агресивної поведінки у юнацькому віці неможливе без глибокого аналізу її внутрішніх детермінант – індивідуально-психологічних особливостей, що визначають схильність до агресивних реакцій, їхню форму, інтенсивність і стійкість. Особистісні чинники виступають посередниками між зовнішніми впливами й поведінковими проявами, перетворюючи зовнішню ситуацію на внутрішню мотивацію. Саме через призму індивідуальних рис, емоційної регуляції, рівня самооцінки, тривожності та емпатії відбувається модифікація агресії від ситуативної реакції до стійкої поведінкової тенденції [2].

Поняття «особистісні чинники» охоплює сукупність внутрішніх психологічних характеристик індивіда, які визначають його ставлення до навколишнього світу, стиль реагування на труднощі, рівень саморегуляції, моральну зрілість і соціальні орієнтації. На думку К. Леонгарда, структура особистості містить базові риси, що можуть підсилювати або послаблювати схильність до агресії: емоційна нестійкість, імпульсивність, тривожність, егоцентризм, низький рівень емпатії [1]. Такі риси формуються під впливом спадковості, виховання та соціального досвіду.

У контексті юнацького віку особливо важливими особистісними чинниками виступають рівень емоційної регуляції, самооцінка, тривожність, емпатія та тип темпераменту. Саме їх поєднання формує індивідуальний стиль реагування на фрустраційні ситуації, впливає на вибір поведінкових стратегій – від конструктивних до деструктивних.

Темперамент визначає динамічні особливості поведінки – силу, швидкість і стабільність емоційних реакцій. За І. Павловим і Г. Айзенком, холеричний тип характеризується високою збудливістю, імпульсивністю й схильністю до відкритих агресивних дій; сангвінічний – комунікабельністю й активністю; флегматичний – стриманістю й самоконтролем; меланхолійний – емоційною чутливістю й уникненням конфліктів.

Одним із ключових біологічно зумовлених чинників, що впливають на формування агресивної поведінки, є тип темпераменту. Саме він визначає силу, швидкість, інтенсивність і тривалість емоційних реакцій, а також загальну динаміку поведінкових проявів. Темперамент виступає природною основою, на якій формуються індивідуальні особливості особистості, зокрема схильність до імпульсивності, самоконтролю чи емоційної стабільності.

У юнацькому віці, коли процеси саморегуляції ще не досягли повної зрілості, вплив темпераменту на поведінку є особливо відчутним. Розуміння цих відмінностей дає змогу глибше пояснити, чому одні юнаки реагують на стрес чи фрустрацію агресивно, тоді як інші – стримано або аутоагресивно.

Самооцінка виступає ключовим фактором емоційного благополуччя та соціальної адаптації. За А. Бандурою, люди з адекватною самооцінкою здатні реалістично оцінювати свої

можливості, приймати поразку без фрустрації, тоді як завищена або занижена самооцінка часто стає підґрунтям агресії. Завищена самооцінка породжує схильність до домінування, нетерпимість до критики; занижена – викликає почуття неповноцінності, що може компенсуватися агресивною поведінкою або демонстративністю.

Таким чином, важливими особистісними чинниками, які впливають на рівень агресивності у юнацького віці виступають рівень емоційної регуляції, самооцінка, тривожність, емпатія та тип темпераменту юнаків.

Список використаних джерел

1. Соскида Л. Конфлікти та шляхи їх мирного усунення. *Директор навчального закладу. 2005. Жовтень* (№ 40). С. 23-24.
2. Щербан Т.Д. Психологічні чинники аутоагресивної поведінки підлітків. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. 212 с.

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ ПІДЛІТКІВ

Долинюк Марія, здобувач ОС «Бакалавр», 4 курс, РДГУ

Керівник: Артемова О., кандидат педагогічних наук, доцент

Постановка проблеми. У сучасному інформаційному суспільстві цифрові технології дедалі глибше інтегруються в повсякденне життя, змінюючи способи комунікації, соціалізації та самопредставлення. Особливе місце в цьому процесі посідають соціальні мережі, які стали провідним інструментом взаємодії серед молоді. Для підлітків — вікової категорії, яка перебуває на етапі активного формування самоідентичності — цифрове середовище виступає не лише джерелом інформації, а й дзеркалом соціального порівняння, визнання, схвалення або відторгнення. Саме тому дослідження впливу соціальних мереж на самооцінку підлітків набуває виняткової актуальності в умовах сучасного медіареалізму.

Мета дослідження - теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Соціальні

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 19

Наукове редагування – Олег РУДЮК
Відповідальна за випуск – Наталія МИХАЛЬЧУК

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,2.